

(ibid. str. 3 in 6); svrha pravo je: ohramba, pospeševanje, sploh čuvanje „vsega blagega in vseh svrh življenja“ (ibid. str. 39). Sicer pa se istemu mnenju mimo drugih še drug imeniten pravnik nagiblje, Kühnast, ki celó trdi, da je pravo isto tako določeno po „ustavi prirode“ („einrichtung der natur“), kakor je naravstvo (Kühnast: Kritik moderner Rechtsphilosophie. 1887, str. 29—30).

Takó torej ne nahajamo samó pri modroslovcih, nego tudi pri mnogih imenitnih pravniki zastopano mnenje o tesnih dotikah prava z naravstvom.

(Dalje prihodnjič.)

Ali sme nadvarstvena tožbena privolitev biti „implicite“ obsežena v rešilu tožbe?

V sumarni pravdi nedoletne *N. A.* po dru . . . proti *I. V.* po dru . . . zaradi plačila 70 gld. kot namestka za kravo, ki je bila po volilu pripadla nedoletni *N. A.* in cenjena v zapuščinski razpravi na 40 gld., je toženec tudi ugovarjal, da tožiteljica ni dokazala tožbene privolitve nadvarstvenega oblastva za to pravdo. — C. kr. mestno del. okrajno sodišče v C. je z rabsodbo z dne 28. februvarija 1892, št. 2456 tožbeni zahtevi povse ugodilo. Ugovora, da manka tožbene privolitve nadvarstvenega oblastva, ni prvi sodnik v svojih razlogih nič uvaževal niti razmotrival. — V apelaciji je toženec ta ugovor zopet povdarjal. — C. kr. višje dež. sodišče v G. ni sicer ugovoru pritrdilo in je rabsodbo prvega sodnika potrdilo. V razlogih svoje odločbe de int. 10. aprila 1892, št. 6107 pa pravi to-le: „Ugovor, da tožiteljica nima tožbene legitimacije, ker nadvarstveno oblastvo ni bilo podelilo tožbene privolitve, ni upravičen, ker predmet tožbe ni velike važnosti (§ 233. obč. drž. zak.) in ker je pravdno sodišče zajedno tudi nadvarstveno oblastvo za nedol. *N. A.* ter se je s tem, ko se je tožba ugodno rešila („aufrechte Verbescheidung“) priznalo, da je tožba nedoletne *N. A.* dopustna.“

To načelo, vidi se mi, da je protivno nastopnim zakonomim določilom:

- a) Propisu §-a 233. obč. drž. zak., ki določuje, da varuh ne sme nobene tirjatve odstopiti, v nobeni pravdi se poravnati, ako mu tega ni dovolilo nadvarstveno oblastvo. V tej zakonomi določbi ni razlike, ali je pravda velike ali majhne važnosti, samo, da je sploh pravda. Posel, o kojem govori uvod tega §-a je bistveno ločen od pravde; posel je splošen pojem, pravda poseben pojem. Ako bi zakonodavec hotel pojem „pravda“ subsumovati pod pojem „posel“, onda ni umevno, iz katerega razloga je „pravde“ omenil v daljnem besedilu izrecno. Ako se beseda „posel“, ki stoji v začetku §-a 233. obč. drž. zak. tako obširno in obsežno interpretuje, da spada tudi pojem „pravda“ med posle, onda se s takim tolmačenjem ustvari „contradictio in se“; kajti po tem takem bi zakonodavec z jedno in isto določbo bil ukrenil, da je za pravdo nedol. varovanja potrebna privolitev nadvarstvenega oblastva in da ta privolitev ni potrebna. Kaj takega pa zakonodavcu vender ni smeti podtikati.
- b) Določilu §-a 187. ces. pat. z dne 9. avgusta 1854, drž. zak. št. 208, ki se glasi: „Odloke, s katerimi se v imenu nedol. varovanja sklenjeni posli in pogodbe odobrujejo, sestaviti je pri sodnih dvorih kakor tudi pri „okrajnih sodiščih vselej pismeno“. Po izvajanju „a minori ad majus“ ustanoviti je pismen odlok z razlogi vred, če privoli v tožbo nadvarstveno oblastvo; pravda je jeden izmed najvažnejših in najznamenitejših poslov, tem bolj, ker se s početka niti proračunati ne da, kake nasledke bode imela pravda za imetje pupilovo. Troški pravde lahko nastanejo v primeri z objektom pravde tako veliki, da je predmet pravde končno pritlikav v primeri z velikanskimi troški. Neumestno bi bilo argumentovati, da je za važnejši del posla, oziroma pravde dana varuhu večja diskrecijonarna. oblast, nego za manj važni del. V napominanem slučaju bi to bilo treba premisliti tem temeljitejše, ker toženec, dasi dedni interesent, ni bil niti poklican k zapuščinski raz-

pravi, ker je bil posestnik krave, katero je tudi prodal, in ker se ni naredil sodni inventar o zapuščini.

- c) Napominano načelo, ki je izraženo v razlogih višjesodne odločbe, se tudi ne strinja z določilom §-a 17. just. dv. dekreta z dné 24. oktobra 1845, št. 906. zb. pr. zak. S tem določilom se naroča, da je tožitelja, če se je tožba v skrajšanem postopanju pismeno vložila in če se najdejo pri njej kaki pomisleki, po smislu §-a 13., 14. ali 15. navedenega zakona, zaslišati pred obravnavo samega v sodnem zapisniku. Razume se samo po sebi, da je, rešujoč ta zapisnik, smeti podeliti tožitelju pismeno nadvarstveno privolitev, če ni bila uže poprej v tožbi navedena ali pismeno predložena. Pismena pa mora ta privolitev biti na vsak način; kajti, če ni pismena, potem ni moči, ako je pravda iztekla varovancu neugodno, določiti, v koliki meri je nadvarstveno oblastvo odgovorno za izgubljeno pravdo in povzročene troške. Obseg te odgovornosti se da določiti le iz pismenega odloka, nikakor pa ne iz ustnega zagotovila ali iz splošnega konkludentnega dejanja, t. j. rešitve tožbe. To je jasen namen zakonovi določbi, ki je zgoraj v b) „ad verbum“ navedena.

- d) Konečno je povdarjati tudi to, da je nadvarstveno oblastvo moralo tudi uže pooblastilo potrditi zastopniku varuhovemu. Tudi to se je v tem slučaju opustilo.

Iz teh sumarno navedenih podatkov izhaja, da ne kaže pismene oblike, ki je v gotovih slučajih propisana, „brevi manu“ v nemar devati. „Littera manet, verbum variatur“. To je jasen smisel, nedvojben tendenca določila §-a 884. obč. drž. zak. Ako velja to načelo v neprepirnih rečeh, tem bolj je potrebno, da se tega principa oklenemo v prepirnih rečeh. V le-teh se še pismena beseda suče in zavija; koliko bolj pa se lahko piše in zavija, da celo „mala fide“ uspešno zanika in utaji ustna beseda, ustno zagotovilo.

Ker sta v napominani pravdi izešli dve jednaki razsodbi, izključena je izvenredna revizija, a velezanimivo bi bilo zvedeti pravorèk najvišjega sodišča v tej reči. Pripomniti je še, da je to, če je slučajno pravdno sodišče isto kakor nadvarstveno oblastvo, popolnem brez pomena; kajti če bi se smelo iz tega razloga v

izvenprepirnih rečeh opuščati vsako pismeno sestavljanje odloka, onda bi tudi dovoljeno bilo, vsak pismen račun o gospodarstvu s pupilovimi imetjem v nemar dejati vsaj takrat, če je procesualno sodišče varovančevo identno z nadvarstvenim oblastvom. Tega zaključka pa sodišče gotovo ne bi spoznalo kot opravičenega.

Dokazati sem hotel, da napominano načelo v zakonu ni utemeljeno in da je po svojih posledicah celo nevaren praece-dens, katerega se je treba izogniti, da ne zaidemo na krivo pot.

A. Brumen.

Iz pravosodne prakse.

Civilno pravo.

a) Zemljeknjižna mapa, dokazilo za lastninsko pravico?

Z razsodbo z dne 31. julija 1891, št. 10575 je mest. del. okrajno sodišče v Celji spoznalo: I. Tožena Andrej in Marija S. dolžna sta pripoznati, da je gozdni kos, ki je v mapnem obrisu C zaznamovan s črkami a-b-c-d, sestavina tožiteljčine, k zemljišču vlož. 170 kat. obč. Št. L. spadajoče parcele 730/I in torej tožiteljčina lastnina; II. dolžna sta ta ad I. natančneje zaznamovani in sedaj od nju posedovani gozdni kos tožiteljici izročiti, zdržati se na njem vsakega daljnega posestnega dejanja in vsakega poseganja v tožiteljčino lastninsko pravico pod globo ter povrniti sodne troške

Razlogi.

Vprašanje o meji dveh sosednih, raznim lastnikom spadajočih parcel je identično z vprašanjem o lastnini teh zemljiških delov. Le tam, kjer se meje ne dajo najti z dokazom, kako dalječ sega lastninska pravica obeh sosedov, uporabiti je določbe §§-ov 850. obč. drž. zak. in nasl. V le-tem slučaju naj se določi meja med tožiteljčino parcelo 730/I kat. obč. Št. L. in med parcelo tožencev št. 793. Pri sodnem ogledu se je pokazalo, da tožiteljica smatra črto a-d obrisa, toženka črto a-b-c obrisa za mejo. Obe stranki